

MÁSODIK SZEKCIÓ

AJZERT kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(18328/03 sz. Kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2006. november 7.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

Az Ajzert kontra Magyarország ügyben

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

J.-P. COSTA, *Elnök*

A.B. BAKA,

I. CABRA BARRETO,

A. MULARONI,

E. FURA-SANDSTRÖM

D. JOČIENĚ,

D. POPOVIĆ *bírák*

és S. NAISMITH, *Hivatalvezető-helyettes*

2006. október 17-i zárt ülésén folytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi határozatot hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (18328/03 sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján Ajzert János magyar állampolgár 2003. május 8-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt (a "Kormány") dr. Hóltzl Lipót képviselte az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumból.

3. 2005. szeptember 13-án a Bíróság úgy határozott, hogy közli a Kormánnyal a panaszt. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK**AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI**

4. A kérelmező 1930-ban született és Budapesten él.

5. 1993. március 9-én a kérelmező öröklési igény megállapítása iránti pert indított a Siófoki Városi Bíróságon. A Városi Bíróság 1993. szeptember 9-én, november 23-án és december 16-án, továbbá 1994. február 3-án tárgyalást tartott. 1994. február 24-én a kérelmező által jogalap nélküli

gazdagodás kiadása iránt indított pert egyesítették a fenti perrel. 1994. július 5-én újabb tárgyalásra került sor. 1994. szeptember 10-én az ingatlanforgalmi szakértő előterjesztette szakvéleményét.

6. Az 1994. október 20-i tárgyaláson a kérelmező arról tájékoztatta a bíróságot, hogy az első alperes, édesanyja, 1994. október 3-án elhunyt. Ezt követően, 1994. október 27-én, a Városi Bíróság az első alperes jogutódának perbelépéséig felfüggesztette az addigra több alperest magában foglaló pert.

7. Miután a kérelmező perbe vonta néhai édesanyja jogutódait, a Városi Bíróság 1995. március 14-én felfüggesztette az eljárást a kérelmező által 1995. február 21-én a Városi Bíróság előtt indított, végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránti per befejezéséig. A Bíróság észrevételezte, hogy az érvénytelenség megállapítása iránti per kimenetele döntő jelentőségű az eljárás folytatása szempontjából. 1995. május 19-én a Somogy Megyei Bíróság elutasította a kérelmező fellebbezését.

8. 1995. május 18-án a Siófoki Városi Bíróság illetékes tanácsa a végrendelet érvényességével kapcsolatos per iratait áttette a Budapest XX-XXI. és XXIII. ker. Bíróságra. A Bíróság 2000. január 14-ig rendszeresen tárgyalást tartott. 2000. január 14-én a Kerületi Bíróság elutasította a kérelmező végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránti keresetét, s néhány kérdés tekintetében (*takarékbetétkönyv kifizetése és szülő megművelése*) megszüntette az eljárást, mivel ezekben a kérdésekben a Siófoki Városi Bíróság járt el. 2000. január 26-án a Kerületi Bíróság a gyümölcsös megművelésének elmaradása miatti kárigény vonatkozásában is megszüntette a pert.

9. 2000. október 3-án a Fővárosi Bíróság lényegében helybenhagyta a január 14-i határozat végrendelettel kapcsolatos részét. Az elsőfokú határozatot részítéletnek tekintve a Fővárosi Bíróság észrevételezte, hogy a Kerületi Bíróság több másodlagos igényt nem vizsgált, s ezek tekintetében az eljárás lefolytatására utasította a Kerületi Bíróságot. A Fővárosi Bíróság egyidejűleg hatályon kívül helyezte a január 26-i határozatot, s a Kerületi Bíróságot azon kárigények vonatkozásában is új eljárásra utasította.

10. Időközben a kérelmező köteles rész kiadása iránt is pert indított, amelyet a Budapest XX-XXI. és XXIII. ker. Bíróság 2000. január 14-én elkülönített a fő kérdés tárgyalásától (ld. fenti 8. bekezdés). 2000. március 23-án a Kerületi Bíróság illetékes tanácsa az 1993-ban indított örökösödési per lezárásáig felfüggesztette az eljárást (ld. fenti 5-7. bek.). 2000. október 19-én a Fővárosi Bíróság elutasította a kérelmező által a felfüggesztő végzés ellen előterjesztett fellebbezést.

11. Ezen eseményekkel párhuzamosan 2001. április 18-án a Budapest XX-XXI. és XXIII. ker. Bíróság folytatta az eljárást a fennmaradt másodlagos igények vonatkozásában (ld. fenti 8. bek.). A Kerületi Bíróság 2001. április 26-án és július 3-án tárgyalást tartott. Az utóbb említett időpontban a Kerületi Bíróság a kérelmező kereseti kérelmeinek egy részét

elutasította, a felépítmények helyreállítására vonatkozó kereseti kérelmet pedig elkülönítette. 2002. január 29-én a Fővárosi Bíróság elutasította a kérelmező fellebbezését. Az elkülönített igények tekintetében az elsőfokú eljárás 2002. február 28-án folytatódott, 2002. november 19-én pedig a Kerületi Bíróság felfüggesztette az eljárást a köteles rész kiadásával kapcsolatos eljárás (ld. fenti 10. bek.) befejezéséig.

12. Miután a másodfokú bíróság 2000. október 3-án jogerősen elutasította a végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránti kérelmezői keresetet (ld. fenti 9. bek.), a Siófoki Városi Bíróság folytatta az 1993-ban kezdődött eljárást (ld. fenti 5. és 7. bek.). 2001. április 26-án, június 28-án és szeptember 20-án a Városi Bíróság tárgyalást tartott. 2001. október 31-én a Városi Bíróság nyilatkozatainak további bizonyítékokkal történő alátámasztására, és kereseti kérelmének pontosítására hívta fel a kérelmezőt. 2001. november 22-én és 2002. február 7-én további tárgyalásokra került sor. 2002. február 20-án a bíróság elutasította a kérelmező elfogultsági kifogását. 2002. április 16-án a Városi Bíróság ítéletet hozott, melyben elrendelte a kérelmező tulajdonrészének bejegyzését a hagyaték részét képező ingatlanra, a kereseti kérelem többi részét pedig elutasította. 2002. október 31-én a Somogy Megyei Bíróság megváltoztatta a határozatot.

13. A fenti jogerős határozat (ld. 12. bek.) meghozatalát követően a Budapest XX-XXI. és XXIII. ker. Bíróság 2003. június 18-án folytatta a köteles rész kiadásával kapcsolatos eljárást (ld. fenti 10. bek.). 2003. július 8-án a Kerületi Bíróság a pert megszüntette. Fellebbezés nyomán az eljárás 2004. április 20-án folytatódott. Ugyanezen a napon a Kerületi Bíróság elutasította a kérelmező keresetét. Fellebbezés nyomán, 2004. november 23-án, a Fővárosi Bíróság megváltoztatta az elsőfokú ítéletet, és 33.348 Ft-ot ítélt meg a kérelmező számára.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

14. A kérelmező panaszolta, hogy a polgári eljárás hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett "ésszerű idő" követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdésének releváns része kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy... bíróság... ésszerű időn belül... hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában...”

15. A Kormány vitatta a panaszt.

16. A figyelembe veendő időszak 1993. március 9-én kezdődött és 2004. november 23-án ért véget. Ilyen módon két bírósági szinten több mint tizenegy évig és nyolc hónapig tart.

A. Elfogadhatóság

17. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

18. A Bíróság emlékeztet arra, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében, a Bíróság esetjogában lefektetett kritériumok figyelembe vételével kell megítélni, különös tekintettel az eset bonyolultságára, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartására és arra, hogy mi volt a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

19. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

20. Az előterjesztett anyagot megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen ügyben eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben az eljárás túlzottan hosszú volt, s nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

21. A kérelmező az eljárások kimenetelét is panaszolta. Az Egyezmény 6., 8., 13. és 14. Cikkeire, továbbá az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikkére hivatkozott.

22. Amennyiben a kérelmező panasza úgy értendő, hogy az a bizonyítékok hazai bíróságok általi értékelését és az eljárás eredményét érinti, úgy a Bíróság megismétli, hogy az Egyezmény 19. Cikkének megfelelően feladata a Szerződő Államok által az Egyezménnyel kapcsolatban tett vállalások tiszteletben tartásának biztosítása. Különösen nem feladata a Bíróságnak, hogy a nemzeti hatóságok által állítólagosan elkövetett tény- és jogbeli tévedésekkel foglalkozzon, kivéve, hogyha e tévedések az Egyezményben védett jogokat és szabadságokat sérthetik. Továbbá, miközben az Egyezmény 6. Cikke biztosítja a tisztességes tárgyaláshoz való jogot, semmilyen szabályt nem állapít meg a bizonyítékok elfogadása vagy értékelése tekintetében, ezért ezeket a kérdéseket elsősorban a nemzeti jognak és a nemzeti bíróságoknak kell szabályozniuk (ld. többek között *García Ruiz v. Spain* [GC], judgment of 21 January 1999, *Reports of Judgments and Decisions* 1999-I, 98-99. o., 28. §).

23. A jelen ügyben a Bíróság meggyőződött arról: az ügyiratok alapján nincs jele annak, hogy a bíróságok elfogultak lettek volna, vagy hogy az eljárás egyéb módon tisztességtelen lett volna. Továbbá, az önkényesség bármely jelétől mentes hazai bírósági határozatok magánszemélyek közötti polgári jogi vitát döntöttek el, s nem tekinthetők javaktól való, állami hatóság általi megfosztásnak. A Bíróság ezért úgy véli, hogy a kérelmező beadványai alapján nincs jele annak, hogy az Egyezményben vagy annak jegyzőkönyveiben a kérelmező számára biztosított jogokat megsértették volna. Ebből következően a panasz nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikke 3. bekezdése szerinti értelemben, s azt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

24. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

25. A kérelmező 18.527.320¹ forint vagyoni és 500.000² forint nem vagyoni kártérítést követelt.

26. A Kormány vitatta a vagyoni kárral kapcsolatos igényt.

27. A Bíróság nem lát okozati kapcsolatot a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt az igényt elutasítja. A Bíróság azonban úgy véli, hogy a kérelmező nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon ítélve 1.815 eurót ítél meg számára ilyen címen.

B. Költségek és kiadások

28. A kérelmező ilyen címen nem terjesztett elő követelést.

C. Késedelmi kamat

29. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az eljárások túlzott hosszával kapcsolatos panaszt *elfogadhatónak*, a panasz többi részét *elfogadhatatlannak* nyilvánítja;

2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;

3. *Megállapítja*:

(a) hogy az alperes Kormánynak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 1.815 eurót (ezernyolcszáztizenöt euró), továbbá az ezen összeget terhelő

¹ Megközelítőleg 67.200 euró

² Megközelítőleg 1.815 euró

adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a kifizetéskor alkalmazott átváltási árfolyam alkalmazásával;

(b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;

4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos többi igényét egyhangúlag *elutasítja*.

Készült angol nyelven, az írásos értesítés a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően 2006. november 7-én került kiküldésre.

J.P. COSTA
Elnök

S. NAISMITH
Hivatalvezető-helyettes